

Előzetes árak:
 ögegyre 8 kor., talavir 4 kor.,
 negyedvir 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
 Iratások marakalt áras szara:
 A lap megjelenik minden oad-
 törtökön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 Hová a lap szellemi részét illető
 közlémények küldendők.
 Keziratok vissza nem adatnak.
 Kiadóhivatal: István-utca 9.
 Hová a lap anyagi részét illető közle-
 mények az előfizetési pénzek küldendők
 Kiadóhivatal:
FUCHS ANTAL

PESTMEGYE SZABADELVŐ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Előszó

az ideai községi választásokhoz.

Ujpest, április 9-én.

Az időnek egy-két szárnyacsattanása még s a feltámadás nagy ünnepe reánk virradt.

Az örök szeretet, az örök igazság, az örök élet feltámadását egyszerre ünnepljük a természet ébredésével.

E nagy és magasztos ünnep s a megújuló szép tavasz önkéntelenül is azon kérdések felvetésére készítetnek:

Vajjon felébred-e minden szívben az önzetlen szeretet, mely a közjóért, embertársaiért minden áldozatra kész?

Vajjon kihajt-e az emberek lelkéből s az önérdék kérge alól a tiszta igazság rügye, melyből a közérdek virága, gyümölcse ered?

Vajjon feltámad-e a közöny sirjából a keresztény-társadalom élete, mely nélkül nincs egészséges vérkeringés?

De hát lehet-e szó egyáltalában Ujpesten keresztény társadalomról?

Van-e Ujpesten keresztény-társadalmi élet?

Nincs!

Legalább a hatását, a befolyását sehol és semmiben sem tudja felfedezni kutató szemem; pedig — vezető szerepre volna községünk életében feljogosítva.

S ezt a vezető szerepet, mely bűnös közönyénél fogva kiséklott a kezei közül, meg kell okvetlenül szereznie, ha azt akarja, hogy községünk egyik részét se érje széllhűdés, már pedig okvetlenül az fogja érni, még pedig a nemesebb

részét, ha keresztény társadalmunk tovább is alszik, ha tettekre nem ébred, ha be nem bizonyítja hogy él, hogy a község érdekében cselekedni is képes.

Hogy az élethez, a tetterős, eselekedetekben gazdag élethez joga van az ujpesti keresztény-társadalomnak, bebizonyítom a következőkkel:

A legutolsó népszámlálás szerint Ujpest 41,858 lakosa közül: 28,386 római katolikus; 3702 evang. református; 2067 ág. evangélikus; 226 gör. kath; 87 gör. kel.; 20 unitárius; 39 egyéb felekezeti; 7331 zsidó.

Az ujpesti keresztény-társadalomhoz tehát 34,527 lélek tartozik; míg a nem keresztény-társadalomhoz csak 7331 lélek.

És mégis, miként alakult ki községi életünk?

Ugy és akként, hogy az a 34,527 lélek csaknem teljesen leszorult a társadalmi és a községi élet mezéjéről!

Ugy és akként, hogy az a 7331 lélek csaknem kizárólag vezet és uralkodik Ujpest társadalmi és községi életében!

Hát igazság ez? Testvéri szeretet ez?

Egy cikk keretében nem ölelhetem föl közéletünk összes ágazatait, — de fel fogom ölelni folytatólagos cikkeimben — most csak a község képviselőtestületére irányítom figyelmeiket.

A község képviselőtestülete 20 virilis és 20 választott, összesen 40 tagból áll.

Ebből a 40 tagból *16 tag képviseli azt a 34,527 keresztény lakost és 24 tag képviseli azt a 7331 nem keresztény lakost.*

Hol itt az egyenlőség? Hol itt a méltányosság?

Hogy a virilis képviselők közül csak 6 a keresztény s 14 a nem keresztény: ezt még értem, mert itt a vagyoni állapot, illetőleg az adókönyv határoz, (habár tudok rá esetet, hogy a legtöbb adót fizetők kijegyzése alkalmával is, rosszul nézte meg valaki az adófőkönyvet), de azt már teljességgel nem tudom megérteni, hogy a választott képviselők között *miért képviseli azt a 7331 nem keresztény lakost 10 képviselő s azt a 34,527 keresztény lakost szintén csak 10 képviselő?*

Micsoda liberális arány ez?

Hiszen ha Ujpest lakosságának a számát, a 41,858-at veszem számításom alapjául, akkor minden 2092 lélekre jön 1 képviselő s ha a keresztény lakosság és nem keresztény lakosság számát elosztom a 2092-vel: akkor a községi képviselőtestület *választott* tagjai között *legalább 16 keresztény s legfeljebb csak 4 nem keresztény tagnak kellene lennie* és nem mind a két részből tiz-tiznek.

Ez volna a helyes arány!

S ennek a helyes arálynak az elérésére már az ideai községi választások alkalmával törekednie kell az ujpesti keresztény-társadalomnak.

Törekedni kell pedig *nem antisemitáskodásból, nem felekezeti szempontokból* — mind a kettő távol áll tőlem, — de törekednie kell a község jövője érdekében; törekednie kell azért, mert a tiz-tizes arány jogtalan, s Ujpest keresztény-társadalmára megszegyenítő.

TÁRCZA.

A csunya bábu.

— Elbeszélés. —

Írta: Brankovics György.

— Mama — kérdé este anyjától Nelli — hát a szegény gyermekeknek nem a Jézuska hozza a karácsonyi ajándékot?

— Látod gyermekem — válaszolá az anya — a kis Jézusnak ilyenkor nagyon sok dolga van, mert nagyon sok jó gyermeket kell megajándékozni, minket is felhívott tehát, hogy a szeretet nevében helyettesítsük őt.

— És mikor jön, miként jut be hozzánk a kis Jézus? firtatja a dolgot tovább Nelli.

— A kis Jézus éjjelkor a kandalló száján jön be a nagyterembe s magával hozza mindazokat az ajándékokat, a melyeket holnap a karácsonyfára fogunk helyezni. Jó lesz azonban ha ma és holnap nem mész be a terembe, mert a kis Jézus nem szereti, ha a jó gyermekek kíváncsiak?

— Mond csak mama — mikor van éjjel?

— Mikor az órának mind a két mutatója fent a számlap közepén egy ponton áll, akkor lesz éjjel?

E kis eszmecsere után, Nelli szokása ellenére korán kívánczolt lefeküdni. Lefektették tehát és melléje helyezték a csu-

nya bábút is, a melytől sehoggy sem tudott elválni.

Csodálatos dolog azonban, éppen ma este se vége se hossza nem volt a kastélyban a sürgés-forgásnak. Még a francia nevelő is almatlanságban szenvedett, s valami vastag könyvből olvasgatott a lámpa szelid fényénél. Végre azonban mégis csak beesukta a könyvet, lefeküdt s Nelli megkönnyebbültén lélegzett.

Csend lön az egész házban. Nelli a szél süvítésén s a nevelő horkolásán kívül nem hallott más zajt. Sokáig hallgatódzott s végre eltökélte magát a felkelésre. A kis papucsai ott voltak az ágya mellett, de a ruháját nem tudta megtalálni, úgy segített tehát magán, hogy a nevelő ruháját borította az ingesekéjére, azután egyik kezében a csunya bábuval, másikban az éjjeli lámpával a nagy terem felé indult.

Ideje is volt. A két mutató már csaknem fedte egymást, Nelli halkán, nesztelenül egérke módjára osont ki a szobájából s csakhamar ott ült csunya bábujaival együtt a nagy terem kandallójának a nyílásánál egy terjedelmes támlásszékekben.

A szél élesen füttyült a kandallóban s a kis éjjeli lámpa csak gyöngén világította be a sötét termet. De Nelli nem félt, hiszen nem vala egyedül, ott volt mellette a csunya baba is.

Várakozott tehát türelmesen.

Most újra dühösen sikongott a szél a kéményben s mintha üldözték volna, olyan eszeveszettül rohant be a kandallón, hogy a kis lámpát is eloltotta, a szél után pedig

közvetlenül nagyott dobbanva ugrott be valaki a terembe. A hold fénye ismét beragyogott e perczben a terembe s amint rávilágított a támlásszékekben ülő leánykára s a csunya báburra: a kéményen át betört Farkas János egy ártatlan szempárnak a tekintetével találkozott s e tekintet — legnagyobb rémületére — nyugodtan vizsgálódva pihent rajta.

Gyilkos szándékkal jött ide s önkénytelenül a kése után nyult.

— Te vagy a Jézuska? kérdi e pillanatban remegő boldogsággal Nelli.

A gazember tágra nyílt szemekkel bámulta meg a hold által bevilágított s ártatlan gyermeki arcot, a melynek bájától megrendült valami érzelmi hullám a szívében s a kest nem markolta többé oly erősen.

— Te vagy a Jézuska? ismétlé a kérdést a leányka.

Farkas hallgatott egy ideig, azután elmosolyogta magát s igenlőleg bólintott a fejével.

— Szébbnek képzeltelek! mondá Nelli.

— Ilyen vagyok! válaszolá Farkas félig tréfásan, félig haragosan. Milyennek képzelte?

— Azt gondoltam szárnyaik vannak!

— Természetes! Csakhogy már kopot-

tak... — Kár! Azután azt gondoltam, hogy sokkal kisebb vagy s rózsapiros arczoeskád van. De neked nincs is arcod, egészen fekete vagy. Ha nem mondtad volna, hogy te vagy a Jézuska, nem ismertem volna reád!

(Vége köv.)

Törekednie kell azért, mert a mostani képviselőtestületi számarány egy olyan étvágnak az eredménye, amely evés közben támadt s amely Újpestre nézve veszedelmes, mert a községi képviselőtestületben tulsok az üzletvilághoz s kevés a lelkileg is intelligens elem, már pedig az üzletekbe számtalan *élősdiek* is kapaszkodnak, kiket testükről lerázni vagy nem képesek, vagy nem akarnak.

Nem akarom én nemkeresztény polgártársaimat jogaiktól megfosztani; a szabadelvűségnek s a jogegyenlőségnek voltam, vagyok és leszek a híve a sárg; hangosan tiltakoznék az ellen, ha valaki korlátozni akarná a jogaikat épügy, mint a hogy most hangosan tiltakozom az ellen, hogy nemkeresztény polgártársaim, a jogegyenlőség *czége* alatt, az alkotmányos jog gyakorlatából a nagyobb részt maguk számára foglalják le s keresztény polgártársaik alkotmányos jogát, képviselői jogát a jövőben is tetszésük szerint megnyirbálják.

Hogy e megnyirbálásnak, illetőleg a képviselőtestületi tagok mostani jogtalan arányának miben nyilvánult a községünkre nézve veszedelmes hatása a községi elöljáróság, a községi tisztviselők s az egész község életében: azzal egy közelebbi cikkben fogok foglalkozni.

Addig is a husvéti ünnepek alkalmából, arra kérem Újpest keresztény társadalmát:

Ébredjen fel!

Hengeritse le magáról a közönyösség kövét!

Támadjon fel új életre! *)

Clarendon.

*) Ezen előkelő kézből eredő cikksorozatára egy „Utószóban” fogunk reflektálni. Szerk.

H I R E K.

A husvéti ünnepek alkalmából, *őszinte szívből kívánunk előfizetőinknek olvasóinknak barátjainknak és munkatársainknak boldog ünnepeket.*

A király — Újpest szegényeinek. Ő Felsége a király, utolsó budapesti tartózkodása alkalmából, Újpest szegényei közül a következőknek 5—5 koronát adományozott a saját pénztárából. Nevezetesen: Grogorovics Máttyás, Gyurák Jánosné, ifj. Glasz István, özv. Galina Antónia, Fedérl József, id. Eckstein Lajos, Ferencz Dávid, Blum Miksa, Berger Fanni, Hámon Károly, Fessenberger Nándor, Krausz Vilmos, Herzog Johanna, Herzog Simon, Körner Rosina, Kohn Berta, Landwirt Lipót, özv. Lipesey Jánosné, Malachovszky László, Nagy Jánosné, Pál István, Zapletal Anna, Ziegler Arminné, Zmika Józsefné, Wöber Ignác, Vámi Jánosné, Varga Lajos, Trépper Jakabné, Steiner Lipót, Szegedy Julia, Rosenfeld Zseni, Szentel Erzsébet, Schwartschütz Aloizia, Jaroch Rafaelné, Mach Albertné, Nyáry Gyuláné és Soz Johanna.

— Egy szerény kérdés. Több oldalról intézték hozzánk a következő kérdéseket: Hogy van az, hogy az „Újpesti közművelődési kör” a múlt évben 1 fillért sem adott ki s a folyó évben 1 fillért sem irányzott elő könyvtárának a gyarapítására? Hiszen mint *közművelődési* körnek nem a 32 levelű bibliát, hanem a magyar irodalmat kellene első sorban pártolnia és támogatnia. Hogy van az, hogy vigalmi *ezélokra* 187 K. 92 fillért s különfélekre 447 K. 84 fillért adott ki, bevemi azonban ezeken a *czimeken* egy fillért sem vett be? Mily ok kényszerítette a kört arra, hogy házának értékét 122,000 koronára, tehát tulmagasra becsülte? E kérdésekre mi választ adni nem tudunk, de elég érdekesnek találjuk arra nézve, hogy közzé tegyük és a kérdezősködők felvilágosítása *ezéljából* a „Közművelődési Kör” vezetőségétől választ kérjünk.

— Az újpesti Kossuth-szobor bizottság elnöksége felkéri mindazokat kik a f. év február 14-iki mulatságra jegyeket kaptak és ezeket még nem számoltak le, sziveskedjenek ezek árát vagy a jegyeket Ziegler Józsefné elnöknőhöz beküldeni.

— Kossuth-szobor Rákospalotán. Rákospalota hazafias közönsége Kossuth Lajosnak szobrot óhajt a saját erejéből állítani. Adományokat a szoborra a „Rákospalotai Közöny” szerkesztősége is elfogad s hírlapilag nyugtázza.

— Az újpesti gróf Károlyi közkórház napi ápolási díját a f. évre 4 korona 40 fillérben állapította meg a belügyminiszter, a mi bizony a mai viszonyok között és Újpesten nagyon is magas napidíj.

— Élelmi raktárszövetkezet. A régi hívek köre *Friedmann* Arminnal az élen, egy élelmi raktárszövetkezetnek az alakításán fáradozik, melynek az volna a célja, hogy Újpesten, sőt Budapestnek egy részét is öleső és hamisítatlan élelmiszerekkel ellássa egyszerűs-mind az újpesti Dumapartnak s az Arpad-ut elejének élénkséget s életerőt kölcsönözzön. Az eszme jó, csak úgy ne járjon mint az újpesti vásáresarnok eszméje, bele ne fuladjon a pénztelenségbe, mert az élelmi raktárszövetkezethez is, ha életképes akar lenni, egy a *ezélnak* megfelelő raktárépület, hozzá értő és jól fizetett alkalmazottak, egyszerűen pénz, pénz, oly sok pénz szükséges, amennyivel Újpest ez idő szerint nem rendelkezik. E kérdéssel különben még részletesebben fogunk lapunkban foglalkozni.

— Névmagyarosítás. Gutman József újpesti lakos családi nevét belügyminiszteri engedéllyel *Garai*-ra magyarosította.

— Újpesti proskribálás cím alatt az „Ellenzéki Újság” legújabb számában, egy a közigazgatás rejtelmében járatos férfiú azzal a hírral lepi meg olvasóit, hogy a község vezető férfiai az idei községi választásokra vonatkozólag értekezletet tartottak, s összeírták az újból megválasztandó képviselőket s a kihagyandó, jobban mondva elejtendő elöljárókat. A leghatározottabban kijelentjük, hogy a község vezető férfiai ilyen értekezletet nem tartottak, semmiféle összeírást nem csináltak s így bírói, pénztárosi, közgyűlési s esküdti állásokra vonatkozó kombináció — nem fejből, nem légből, hanem hasból ered! Mi ismerjük az „Ellenzéki Újság” kutterrását, meg is nevezhetnők azt a közigazgatás rejtelmében járatos *nem egy, hanem két* férfiút s éppen azért, mert ismerjük, állíthatjuk, hogy a saját különleges proskribáló listájukhoz a község vezető férfiaknak semmi közük.

— Az újpesti Zeneművelő Egyesületnek f. hó 2-án rendezet Schubert estélye fényesen sikerült s a kamara-hangversenyek magas zenei és művészi színvonalának teljesen megfelelt. Ritkán élveztünk olyan kitűnő összhangot, mint amilyennel Seymann Emil, Solarez O, dr. Lázár Otto és dr. Troján Alajos az Es dur (op. 125.) vonósnégyest eljátszották. A zongoraötösben (Opus 114.) Seymann Emil, dr. Lázár Otto dr. Troján Alajos és Veigele Sándor mellett különösen dr. Olgyay Kálmán volt az, aki játékával e remek zenei mű költszetét teljesen ki-domborította. A vonósnégyes és zongoraötös között *Fries Aurélie* énekelte el Schubertnek három gyönyörű dalát, melytől pedig daczára annak, hogy a hangverseny meg-előzőleg négy napig indisposícióban szenvedett, oly szépen esengő hanggal, mely mindenkinél kellemesen meglepett, s oly zajos tapsokat aratott, hogy az utolsó „Üngeduld” ezimű dalt meg is kellett ismételnie. Kár hogy különben művelt közönségünk még mindég kevés érdeklődést mutat a kamara-hangversenyek iránt, skönnyen nélkülözi a magasabb zenei élvezetet még akkor is, amidőn az esekély áldozattal megszerezhető.

— Az U.R.A.K. f. hó 4-én este 7 órakor tartotta meg I. rendes közgyűlését. A nagyszámban megjelent tagok, a tisztikar és felü. bizottság jelentését egyhangulag tudomásul vették. Az ezután megtartott választás eredménye a következő: Alelnökök lettek: Ováry Toldy János és Koós Béla, titkar: Schaff Rezső, pénztáros: ifj. Durmits József, ellenőr: Wester Gusztáv, jegyző: Holeszter József, háznagy: Erkel Jenő. Választmányi tagok: Havass Tibor, Rössel Nándor, Major Gyula, Baksay Endre Oli-

vér, ifj. Papp Szilágyi László, Sautner Félix, Benitzky Henrik, ifj. Koós Gábor, Gyulay István, Koesán Gyula, Pótválasztmányi tagok: Dr. Hédervári Ernő és Csepessanyi Lehel. Felügyelő bizottság: Rippel Antal, Ziehfrend Ferencz és Labiner Gyula. A választmány előterjesztése után a közgyűlés kerületünk országgyűlési képviselőjét, *Wolfner Tivadart disztaggá*vá választotta, miről a megválasztottat a klub küldöttség útján fogja értesíteni. A közgyűlést bankett követte. Az első fogás után Rössel Nándor a klub elnökét, *Szerényi Kázmért* köszöntötte fel. Szép beszéde végén lehullott a lepel az elnök arezképéről, melyet a klub készített. Az éljenzés és taps csillapulta után az elnök meghatva köszöntöte meg a meglepetést, az őszinte ragaszkodást, melyet a klub vele szemben tanúsít, s örömet fejezte ki az eddigi szép összetartás felett, maga részéről további fáradhatlan buzgóságról biztosítván a tagokat. A felköszöntőknek ezután véghetetlen sora következett s a kedélyes együttlét éjjelutáng tartott, a midőn a klub tagjai az emök éltetésével oszlottak szét.

— Angliának híres pázsit-területei valóban igen szépek; ámde azok sem szebbek, mint Budapest sétaterének pázsitrészeit és a Margitsziget díszgyepterületeit. Ugyan ki ne gyönyörködött volna már ezekben? Egy év hiányzik csupán és akkor harmincz éve lesz, hogy ezen remek pázsitokhoz a fűmagot *Mauthner Ödön* es, és kir. udvari magkereskedése Budapestre szállítja. Méltán lett oly nagy híre már e fűmagnak, hogy nemcsak a monarchia minden nagyobb parkja részére szállítja az említett *ezég* *ezt* a fűmagot, hanem Német-, Francia- és Oroszországból is érkeznek tömegesen rendelések. Most midőn a pázsitfűmag vetésének ideje elérkezett, jó tanácsot vélünk adni midőn azoknak, — kik hasonló gyönyörű, üde zöld pázsitot akarnak létesíteni, — azt tanácsoljuk, hogy szerezzék be Mauthnertől vagy a „Sétatéri” vagy a „Margitszigeti” fűmagkeveréket.

— Sztrájk a közúti villamosnál. A közúti vasut kalauzai, kocsivezetői, műszaki és pálya munkásai, s váltóőrei számára nézve 6—7 százan kimondották a sztrájkot s f. hó 8-án reggel megtagadták a szolgálatot. A közúti villamos vasut azonban daczára ennek a sztrájkhoz nem esatlakozókkal, a műszaki és kiségitő valamint ellenőri személyzettel letudta bonyolítani a forgalmat. Mi igazán sajnáljuk a viszonyokkal nem számoló sztrájkolókat, mert ez időszerűt erőszakoskodásuknak nagyon megfogják adni az árát. Az a sztrájkanya a „Trieszti nőhöz” nem keesegtet boldog husvéti ünnepekkel, s több mint valószínű, hogy a sztrájkolóknak még a pünkösdjük se lesz piros, hanem fekete.

— Diplomás reklámhős. Egy újpesti orvos, mondjuk a legfiatalabb, rozszaszínű *ezédu*lakát osztogat s azokon nemesak azt adja hírül a nagyközönségnek, hogy ő belgyógyász, hogy több even át belklinikai s lelene-telepi orvos volt, hanem azt is, hogy *ujabb bevált gyógyrendszereket is alkalmaz.* Ezt a diplomás reklámhőst az ő *ujabb bevált* gyógyszerével együtt ajánljuk az újpesti munkás-szervezetek figyelmébe. Hívják meg őt a Colosseumba s próbálják ki rajta a leg-ujabb gyógyrendszerüket, mert ez a diplomás reklámhős a „Magyar orvosok lapjának” f. é. első számában a következőket írta: „...törekvéseink első és legsürgősebb mozzanatának tehát az *egyletek elleni megrendszabályozó* mozgalmaknak kell lennie.”

— Köszönetnyilvánítás. Az Újpesti Kereskedő és Iparosifjak Önművelődési Köre köszönetét fejezi ki Sonnenfeld Székely Ábris urnak néhai Sonnenfeld Lajos körtünk volt tiszteletbeli tagjának elhalálozása alkalmából beküldött 50 korona alapítványáért, a melyet körünk választmánya az Újpest-vidéki Takarékpénztárnál a munkanélküli beteg tagok segélyezésére letétbe helyezett. *Az elnökség.*

— Házi-hangverseny. Az Újpesti Zeneművelő-Egyesület (Conservatorium) f. évi április hó 18-án rendezi a község ház disztermében ez idei harmadik házi hangversenyét, melyre az egyesület tagjainak s újpest zenekedvelő közönségének a figyelmet előre is felhívjuk.

— A Szt. Margitszigeti fűdő viz a legnagyobb orvosi tekintélyek kijelentése sze-

rint kitűnő eredménnyel használtatik, köszvény, gyomor és bélsajóknál, garat-, gége-, tüdő- és hólyaghurutnál s mint asztali víz is nagyon kellemes, jó hatású egészség-ápoló ital, melyet a főhercegi Szt.-Margitszigeti gyógyfürdő felügyelőség maga kezel s Ujpesten is a legtöbb fűszerkereskedésben mindig frissen töltesben kapható.

A nászuton elhagyott asszony. Szomorú értesítést kapott e napokban a velencei hatóságától Sauer Somkerti Jakab ujbpesti lakos. Arról értesítették ugyanis hogy Ida leányukat ott hagyta férje, Timos Kálmán eszéki hivatalnok s elvitte magával 6000 K készpénz hozományát is. A nászuton elhagyott fiatalasszony nagybánatában morfiumot ivott s most halálos betegen fekszik. Az atya haladókó leányához utazott, a férj pedig Amerika felé vitorlázik kedvesével aki egy vonaton utazott vele Fiuméba s ugyanazon hajón Velenczébe.

KÖZGAZDASÁG.

A Budapesti közúti vaspálya társaság igazgatósága az 1902. évi üzleti záró számláját és mérlegét a következő adatokkal tette közzé:

Üzleti zárószámla. Bevétel: Személyszállítási bevétel saját vonalain 6.649.778 korona 87 fill., a budapesti villamos városi vasút átszálló-forgalmából 106.154 kor. 33 fill., a Budapest Ujpest-Rákospalotai vasút átszálló- és peage-forgalmából 84.626 kor. 63 fill., a budapestvidéki vasút hálózatán 87.718 K 04 fill. Aruszállítási bevételek 1366 korona 10 fill. Kamatok 708.467 kor. 03 fill. Bérházak jövedelme és hasznobérek 280.737 kor. 02 fill. Vegyesek 182.778 kor. 96 fill. 50.162 darab Budapesti helyi érdekű vasúti részvény osztaléka 351.134 kor. 14.997 darab Budapest-Ujpest-Rákospalotai vasúti részvény osztaléka 104.979 kor. 8118 darab Budapestvidéki vasútrészvény osztaléka 48.708 kor. 17.938 darab Ferencz József földalatti vasúti részvény osztaléka 35.876. Összes bevétel 8.642.323 kor. 98 fill., hozzá az 1901. évi nyereségy maradvány 316.786 kor. 50 fill. összesen 8.959.110 kor. 48 fill. **Kiadás:** Üzemi kiadások, központi telepek stb. 3.577.737 kor. 53 fill. a székesfőváros részesedése 275.075 kor. 07 fill. peageilleték 2000 kor. kerületi betegpénztári járulékok 28.650 kor. 03 fill. kegydíjak és segélyezések a személyzetnek 16.873 kor. 91 fill. egészségügyi szolgálat költségei 20.681 kor. 60 fill., kötvénykamatok 683.376 kor., adók és illetékek 621.377 kor. 14 fill., tőketörlesztés 384.280 kor. nyugdíjalap és rendes tartalékalap kamatozása 32.804 kor. 12 fill. leírás 12.000 kor., összes kiadás 5.654.855 kor. 40 fillér. Nyereség 3.304.255 kor. 08 fill., összesen 8.959.110 kor. 48 fillér.

Mérleg-számla. Vagyon: Közúti vasúti vonalak és villamos berendezés 34.368.168 kor. 67 fill. Villamos átalakítás előtti beruházások 5.043.309 kor. 96 fill. Előmunkálatok és új tervezések 46.425 korona 31 fillér. Készletek 420.462 kor. 96 fill. Követelések 3.470.474 kor. 45 fill. Pénzkészlet 135.910 kor. 54 fillér. Betétek pénzügyintézeteknél 8.364.982 kor. 44 fill. Függető kamatok érték-papírok után 93.356 kor. 63 fill. Értékpapírok 22.264.025 kor. 51 fill. Saját ezimletek a társaságban 19.062.400 kor. Nyugdíjalap érték-papírok 8797 kor. Biztosítéki és letéti érték-papírok 158.050 kor. Bérházak 1.472.509 kor. 03 fill. Telkek 2.028.769 kor. 96 fill., a Nádor-utca 29., 31., 33. számú bérházak építési számlája 2.555.780 kor. 78 fill. Használaton kívül helyezett istálló és melléképületek értéke 244.184 kor. 64 fill., összesen 99.727.607 kor. 88 fill. **Teljes:** Részvénytőke 40.477.800 korona. Kötvénytőke 18.000.000 kor. Ferencz József híd vasút törlesztendő tőkéje 430.375 korona 20 fill. Társasági alapok 33.519.503 kor. 76 fill. Az igazgatóság, felügyelőbizottság és választmány alapszabályszerű letéte 77.000 kor. Föl nem vett osztalék 9196 kor. 1895. évi 4 százalékos kötvények törlesztési részlete 1902-re 165.480 kor. Részvénytörlesztés előrevitel 58.800 kor. 1895. évi 4 százalékos kötvények esedékes kamatai 343.220 kor. Hátralékos 4 százalékos kisorolt kötvények 34.866 korona Hátralékos kisorolt részvények 6000 korona. Személyzeti ovadékok 103.424 kor. 68 fill. Vállalkozók biztosítékai 86.778 kor. 52 fill. Budapest székesfőváros részesedése (1902 július 1-től december 31-ig járó rész) 172.881 kor. 57 fill. Értékesített és termé-

szetben fölhasznált háramlásitárgyak értéke 385.983 kor. 46 fill. Előre vitt számlák az üzemből 110.974 kor. 92 fill. Budapesti helyi érdekű vasutak részvénytársaság folyó számlája 509.104 kor. 77 fill. Budapestvidéki villamos közúti vasút r.-t. folyó számlája 79.263 kor. 80 fill. Különböző tartozások 1.862.706 kor. 12 fill. **Nyereség 3.304.255 korona 08 fillér.** Összesen 99.727.607 kor. 88 fill. Az e hónap 25-én tartandó közgyűlésen javaslatba fog hozatni, hogy *osztalék* fejében részvényenként 28 korona, *elvezeti jegyenként* pedig 18 korona fizetessék ki.

IRODALOM.

***Egyetemes irodalomtörténet.** A Franklin Társulat ismét egy oly művel gazdagítja hazai könyvirodalmunkat, amely nemesak egy régi szükségét pótol, hanem úgy tartalmára, mint kiállítására nézve páratlan. E mű az Egyetemes irodalomtörténet, melyet hírneves irodalmi férfiak közreműködése mellett Heinrich Gusztáv egyetemi tanár szerkeszt s melyet maga a vallás- és közoktatásügyi miniszter támogat. A mű öt — egyenkint 720 lapos kötetre van tervezve s gazdagon van illusztrálva. Az első kötet már megjelent s magában foglalja Indiát, Japán, China, Egyiptom, Babylon, Assyria, a Héberok, Arabok, Perzsák, Örmények, Ó- és Új görögök irodalmának a történetét. Egy kötetnek fűzve 16 K, diszes kötésben 20 K az ára. Azonban az egész munka 3 korona havi részletek fizetése mellett is megszerzhető. *Részletfizetésre szóló megrendeléseket lapunk szerkesztősége is elfogad.*

***Esperanto nyelvtan és szótár.** Meghalt a Volapük: éljen az Esperanto. Eljen annál is inkább, mert ugyilátszik az Esperanto nyelv csakugyan hivatva van arra, hogy olyan nemzetközi nyelvvé váljék, amelyen

a föld minden pontján, mindenkiel társalozhat az ember, mert eddig 87 kongresszus és tudományos társulat lépett be abba a szövetségbe, amely a nemzetközi nyelv érdekében köttetett és mert az Esperanto eddig 22 államban van elterjedve folyóiratokkal, tan-székekkel bir s magában Párisban a f. év elején 17 tanfolyam nyílt a felnőttek számára. Az Esperanto nyelv könnyű nyelvtana 2—3 óra alatt megtanulható; minden eszme és gondolat kifejezésére alkalmas, minden nemzet-beli ember által könnyen s egyformán kiejt-hető, és kellemes hangzású. Az Esperanto nemzetközi nyelvnek kitűnő szolgálatot tettek Lengyel Pál, Schwörer József és Miletz Béla akkor, amidőn a nyelv alkotója dr. Zamenhof után, a magyarok számára össze-állították az Esperanto nyelvtant és szótárt, amelyből mi is meggyőződünk, hogy e nyelvtan néhány óra alatt meg lehet tanulni s minden Esperanto szöveget meg lehet érteni. A nyelvtan kapható és megrendelhető Schwörer Józsefnél a Franklin társulat tisztviselőjénél Budapest, IX., Szvetenay-utca 13. szám és minden könyvkereskedésben. *Ára 1 K 50 fill.*

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazon jó barátaink, ismerőseink és egyesületek, kik felejtethetlen jó férjem és drága, imádott atyánk, illetve szeretett testvérünk gyászszertartásán résztvettek, ugyszintén, kik megmérhetetlen fájdalomukat részvétnyilvánításukkal enyhítették, ezuton is a legmélyebb hálataljes köszönetünket.

Ujpest, 1903. április 1-én.

nehai **Sonnenfeld Lajos**
családja és testvérei.

Szabad bemenet.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy az

Ujpesti Népszigetet

f. hó 12-én, husvét vasárnapján, szabad bemenet mellett ünnepélyesen megnyitom.

Ez alkalommal bátorkodom felemlíteni, hogy helyiséget egy fedett táncsteremmel bővítettem ki, továbbá különböző mulattató helyek, u. m. bábszínház, Paprika Janesi, ezéllővölde, hinták, körhinta, stb. állanak a n. é. közönség szórakoztatására.

A zenét az első ujpesti nemzeti zenekar Reinhold Alajos karmester vezetése alatt szolgáltatja főtörekvésem mindig oda fog irányulni, hogy egy jó **magyar borok, kőbányai sör és kitűnő konyha,** valamint pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által a már megszerzett bizalmat továbbra is fentartani részemre.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri mély tisztelettel

Lázár Antal, üzletvezető.

Kirándulók részére kellemes szórakozó hely. — Majális és ünnepélyek ezélljaira a helyiségek átengedtetnek.

32. végrh. sz. 1903.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujpesti kir. járásbíró-ságnak 1902. évi V. 1579 3. sz. végzése folytán **dr. Csengy Gyula** ügyvéd által képviselt **Szűszmann Lázár** felperes részére **Brüder Mór** alperes ellen 284 kor. 58 fillér követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 696 koronára becsült ingóságokra az ujpesti kir. járásbíró-ság V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna **Ujpest, Király-utca 54-ik szám alatt leendő megtartása határidőül 1903-ik évi április hó 21-ik napján délelőtt 10 órája** kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó

követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulaszták.

Kelt Ujpesten, 1903. évi márczius hó 27. napján.

Kiss Gyula

kir. bírósági végrehajtó.

2693. szám. p. 1903.

Hirdetmény.

A pestvidéki kir. törvényszék közhírré teszi, hogy az Ujpest község által a gyáli tói dűlőben fektetendő esatorna ezélljaira kisajátított s az ujpesti 2294. sz. tkvi betétben A I. 23. 24. sor. 2794/7. és 2795. hrsz. ingatlanokra vonatkozólag a kártalanítási eljárás megkezdésére az 1881. évi XLI. t. cz. 46. §-a értelmében határnapul: **1903. év április hó 17. (tizenhét) napjának d. o**

10 óráját Ujpest községházához kitézte s hogy a távollévő, valamint az ismeretlen tartózkodású érdekeltek részére dr. Kis Sándor ujbpesti ügyvédet nevezte ki.

A fenti határnapra az összes érdekelt felek azzal a figyelmeztetéssel idéztetnek meg, hogy netáni elmaradásuk a kártalanítás felett hozandó érdemleges határozatot nem gátolja s hogy az egyéni külön értesítés elmaradása, vagy a tárgyalásról elmaradás miatt igazolása helye nincs.

Budapest, 1903. évi márczius hó 21.

A pestvidéki kir. törvényszék polgári osztálya.

Marczell János jegyző. **Seyfried József** P. H. elnök.

Urak figyelmébe.

A ki saját pénzének nem ellen-sége, olvassa el ezen sorokat:

A mai kor igényeinek megfelelő divatos mértékszerű öltönyöket és felöltöket készítenek

20 forinttól feljebb

a legfinomabb szövetekből.
Üzletemben a legkülönfélébb **divatos** 3

szövetek vannak raktáron, ahol a **szabást** egy elsőrendű szabász végzi, a többi munkák pedig **szigorú felügyeletem** alatt készülnek.

Ajánlom továbbá saját műhelyemben készült **öltönyöket és felöltöket** a legjutányosabb áron.

Fazon elkészítését jutányos áron eszközölöm.

A t. közönség pártfogását és megrendelését kéri tisztelettel

Steiner József

fűrészbő

Ujpest, Arpád-ut 9. szám.

Kiváló szerencse

Török-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

JEGYZÉKE az
55,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszorvososabb esetben:
1.000.000 korona.

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyerc	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
2 " "	30000
3 " "	25000
3 " "	20000
5 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
503 " "	1000
1526 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4550 " "	170
4550 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	40

55,000 nyer. és jut. kor. összegben **14.459,000**

Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagy-rabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztály-sorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi

110,000 sorsjegy 55,000

PÉNZNYEREMÉNYNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizennégy millió 459,000** koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat **állami felügyelet** alatt áll.

Az I-ső osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad ($\frac{1}{8}$) frt.	— 75 vagyis 1.50 korona.
egy negyed ($\frac{1}{4}$) " "	1.50 " 3.— " "
egy fél ($\frac{1}{2}$) " "	3.— " 6.— " "
egy egész ($\frac{1}{1}$) " "	6.— " 12.— " "

A sorsjegyeket **utánvetellel** vagy a **pénz beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. április hó 20-ig

bizalommal hozzánk küldeni

Török A. és Tsa bankháza

Budapest.

Hazánk legnagyobb sorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztály-sorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI. Teréz-körut 46 a.

Fiókok: 1. Váci-körut 4.

" 2. Muzeum-körut 11.

" 3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levágandó.

Török A. és Tarsa bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztály-sorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben

utánvételezni kérem

postautalvánnyal küldöm

mellékelem bankjegyekben (bélyegekből)

A nem tetsző törlendő.

Pontos cím